

KERKENBELEIDSPLAN
TIELT-WINGE

Versie 2025

Dit kerkenbeleidsplan is gebaseerd op het sjabloon dat werd opgesteld door PARCUM vzw en aangevuld door het Platform Toekomst Parochiekerken.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	5
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	7
2. FICHE PER KERKGEBOUW	8
2.1. Parochiekerk Sint-Mattheüs in Meensel-Kiezegem	8
2.1.1. Identificatie.....	8
2.1.2. Beschrijving.....	9
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	15
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	16
2.2. Parochiekerk Sint-Pieter in Meensel-Kiezegem	17
2.2.1. Identificatie.....	17
2.2.2. Beschrijving.....	18
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	24
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	26
2.3. Parochiekerk Sint-Martinus in Tielt.....	27
2.3.1. Identificatie.....	27
2.3.2. Beschrijving.....	28
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	30
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	31
2.4. Parochiekerk Sint-Joris in Sint-Joris-Winge	32
2.4.1. Identificatie.....	32
2.4.2. Beschrijving.....	32
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	36
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	37
2.5. Parochiekerk Sint-Denijs in Houwaart.....	37
2.5.1. Identificatie.....	37

2.5.2.	Beschrijving.....	38
2.5.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	43
2.5.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	44
2.6.	Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw in Tielt	45
2.6.1.	Identificatie.....	45
2.6.2.	Beschrijving.....	45
2.6.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	49
2.6.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	50
2.7.	Kapel Roeselberg.....	51
2.7.1.	Identificatie.....	51
2.7.2.	Beschrijving.....	51
2.7.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	53
2.7.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	54
3.	NAAR EEN TOEKOMSTVISIE.....	54
3.1.	Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie van parochiekerken in Tielt-Winge	54
3.2.	Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	57
	BESLUIT.....	57

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Tielt-Winge:

- Parochiekerk Sint-Mattheüs Binkomstraat 1A, 3391 Meensel-Kiezegem
- Parochiekerk Sint-Pieter Kerkstraat 2A, 3391 Meensel-Kiezegem
- Parochiekerk Sint-Denijs Haldertstraat 25A, 3390 Houwaart
- Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Bergstraat 11A, 3390 Tielt
- Parochiekerk Sint-Martinus Optielt 3A, 3390 Tielt
- Parochiekerk Sint-Joris Leuvensesteenweg 238A, 3390 Sint-Joris-Winge
- (geen parochiekerk maar kleine kapel)
 Roeselbergkapel Stokskesstraat 39+, 3390 Houwaart

De pastorale zone Sint-Donatus Tielt-Winge omvat de verschillende geloofsgemeenschappen in de gemeente Tielt-Winge. De diverse parochies in Tielt-Winge werden bij M.B. van 31 oktober 2019 samengevoegd tot de parochie Sint-Donatus.

Een eerste versie van het kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in 2021 na bevraging van werkgroepen, met participatie van inwoners, na goedkeuring door een stuurgroep, in overleg tussen de gemeente Tielt-Winge en de kerkfabriek Sint-Donatus en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de kerkraad van Sint-Donatus op 4 maart 2021;
- door de aartsbisschop van Mechelen-Brussel op 29 maart 2021;
- door de gemeenteraad van de gemeente Tielt-Winge op 15 april 2021.

Vanaf 3 december 2020 tot 23 maart 2023 werd door een stuurgroep vergaderd met betrekking tot de bestemming van de drie kerken die aan de eredienst onttrokken zouden worden. De input geschiedde via drie werkgroepen.

Op 20 februari 2024 besliste het College van burgemeester en schepenen om aan het Aartsbidsom de goedkeuring voor herbesteding van kerk Sint-Martinus tot bibliotheek te vragen, waarvoor goedkeuring werd verleend. De bibliotheek werd op 22 maart 2025 officieel geopend.

Wat de Sint-Mattheüskerk betreft, werd via de stuurgroep een duidelijke consensus bereikt nopens de uitbouw van een cultuurhistorische site (Vredeskerk), maar de concrete vormgeving vergt nog verder overleg met de verschillende partijen.

Voor wat de Sint-Denijskerk betreft, werd op de gemeenteraad van de gemeente Tielt-Winge op 25 mei 2023 een erfpachtoproep goedgekeurd om een nieuwe bestemming te geven aan de kerk Sint-Denijs in het centrum van Houwaart. Het lokaal bestuur zocht een kandidaat-erfpachter, die zorgde voor een nieuwe invulling van de kerk voor de komende 20 jaar. De plaatsingsprocedure voor de projectoproep erfpachter Sint-Denijskerk te Houwaart werd door het toenmalige College van Burgemeester en Schepenen stopgezet op 30 januari 2024. De opdracht werd niet betekend en de gunning werd geannuleerd omdat de enige inschrijver voorwaarden oplegde die niet verenigbaar waren met het bestek. De procedure werd niet opnieuw opgestart.

Na de gemeenteraadsverkiezingen werd voor de nieuwe bestuursploeg een toelichting gegeven door Parcum op 25 februari 2025. In navolging hiervan werd de stuurgroep geheractiveerd in een nieuwe samenstelling ten gevolge van wijzigingen in de bestuursploeg en fractieleiders. Een stuurgroep werd georganiseerd op 8 mei en 20 mei 2025.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen lokaal bestuur Tielt-Winge, het centraal kerkbestuur Sint-Donatus en alle vertegenwoordigers in de stuurgroep.

Het kerkenbeleidsplan werd vervolgens goedgekeurd:

- door de kerkraad Sint-Donatus op 20 mei 2025;
- door het Aartsbisdom Mechelen-Brussel op 10 juni 2025;
- door de gemeenteraad van de gemeente Tielt-Winge op 19 juni 2025.

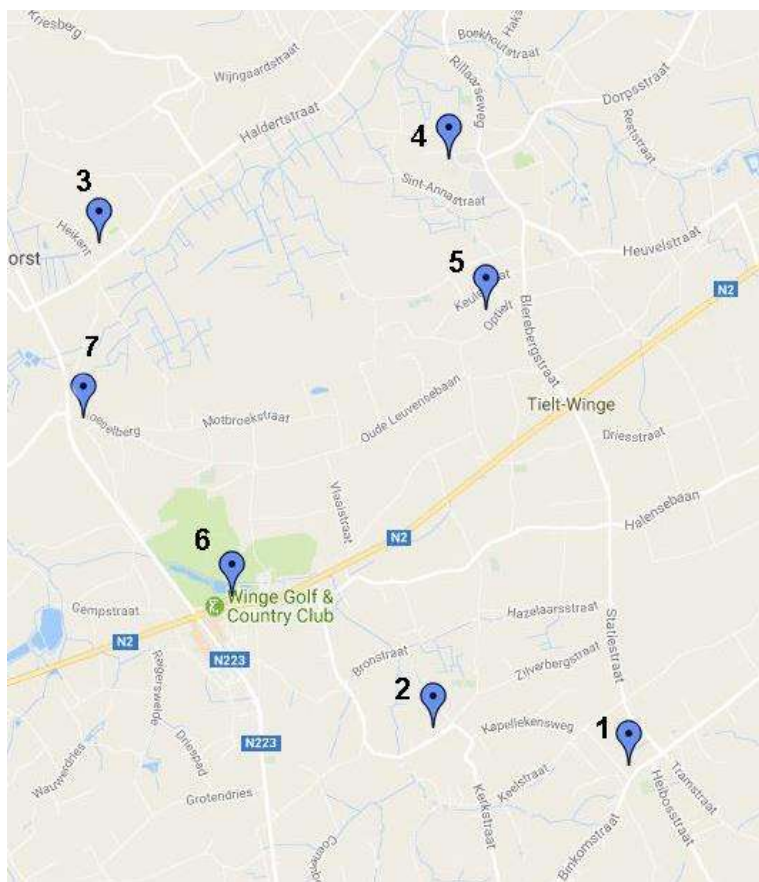
In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke parochiekerk afzonderlijk, alsook aan de kapel van de Roeselberg (hoewel het geen parochiekerk betreft). Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per parochiekerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

Handtekening kerkbestuur

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1	Parochiekerk Sint-Mattheüs	Binkomstraat 1A, 3391 Meensel-Kiezegem
2	Parochiekerk Sint-Pieter	Kerkstraat 2A, 3391 Meensel-Kiezegem
3	Parochiekerk Sint-Denijs	Haldertstraat 25A, 3390 Houwaart
4	Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw	Bergstraat 11A, 3390 Tielt
5	Parochiekerk Sint-Martinus	Optielt 3A, 3390 Tielt
6	Parochiekerk Sint-Joris	Leuvensesteenweg 238A, 3390 Sint-Joris-Winge
7	(geen parochiekerk maar ter aanvulling) Kapel Roeselberg	Stokskestraat 39+, 3390 Houwaart

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Parochiekerk Sint-Mattheüs in Meensel-Kiezegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Mattheüs

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Mattheüs* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42825> (geraadpleegd op 11 mei 2025).

Geografische ligging

- Binkomstraat 1A, 3391 Meensel-Kiezegem
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Mattheüs Meensel)

Eigenaar: Lokaal bestuur Tielt-Winge

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als beschermd monument Parochiekerk Sint-Mattheüs
Deze bescherming is geldig sinds 28-10-1999

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Mattheüs
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- omvat de aanduiding als beschermd monument Parochiekerk Sint-Mattheüs: orgel
Deze bescherming is geldig sinds 19-12-2014
- Deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed Dorpskern Meensel-Kiezegem
Deze vaststelling is geldig sedert 8 oktober 2021 (en voordien sinds 28 oktober 1999).
- Goedgekeurd Beheersplan Onroerend Erfgoed Parochiekerk Sint-Mattheüs met omgeving Meensel sedert 28 september 2021 met bijhorende erkenning als ZEN-erfgoed van 29 graven en aanvaarding lijst cultuuroederen (bijlage bij beheersplan)

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Algemene beschrijving

Laatgotische beuk (circa 1600) op een plint van ijzerzandsteen: laatgotische flamboyante tracering, spitstongewelf met houten bebording; oostelijke puntgevel met steile helling.

Lagergelegen koor, waarschijnlijk uit de 16de eeuw, overdekt met een spitstongewelf dat steunt op kraagstenen voorzien van recenter stucwerk.

Achter in de kerk, aan de noordkant, was vroeger de ingang. Boven de nu ingemetselde ingang deur bevond zich in een mooie witte nis in witte steen tot voor enkele jaren het houten beeld van Sint-Elooi. Het beeldje bevindt zich nu in het museum M in Leuven.

Het torenuurwerk hing langs de straatzijde van de toren – gericht naar het huis van burgemeester Kenes. De wijzerplaat hing voor het galmgat. Dit torenuurwerk staat momenteel in een loods van Alex Verbist, Wersbeekstraat 22a, Meensel-Kiezegem, in bewaring tot ze een definitieve plaats krijgt. Enkel het raderwerk, slinger en de stenen tegengewichten zijn nog origineel.

Alfons Stas vertelt: *“...Koster Etienne Stas kreeg van burgemeester Kenes elk jaar 40 fr. voor het dagelijks opwinden van het uurwerk. Dit wil zeggen elke dag de toren op! De garde kwam dit jaarlijks betalen. Op een keer vroeg de koster echter 100 fr. De garde bracht deze vraag over aan de*

burgemeester... sindsdien heeft het uurwerk niet meer gewerkt; Kenes wou of kon geen 100 fr. betalen..."

Tegen de kerk aan de zuidmuur staan twee grafstenen van overleden pastoors: August De Peuter (1858-1927) en Franciscus Heestermans (1849-1904). Rechts van de toren, op de grond, is een steen te vinden met het jaartal 1772, deze zou aan de bouw van de toren herinneren.

Bespreking van het orgel

Beschermd als monument: sinds 12-10-1981, in 2014 werd een administratieve fout rechtgezet.

Het oude orgel (Louis XV-orgelkast) is afkomstig van Sint-Joris-Winge. Het is bekroond met een trofee van muziekinstrumenten uitgesneden in eikenhout. Het orgel zou oorspronkelijk in de O-L-V ten Poel kerk, Tienen, gestaan hebben. Het was het eerste orgel van deze kerk. De oudste teruggevonden vermelding verwijst naar 1465 – 1466. In 1785 werd het orgel verkocht aan St-Joris-Winge.

In 1843 verkocht men het oude orgel (vermoedelijk nog steeds hetzelfde instrument) aan de kerk van Meensel. Zo het orgel van Meensel inderdaad afkomstig zou zijn van Tienen, heeft het in de loop der tijd vele wijzigingen ondergaan door achtereenvolgens Dillens (1713), Nau (1764), Schretter (1843) en Van Dinter (1857). Een laatste herstelbeurt geschiedde door de familie Pels-D'Hondt uit Herselt in 1975. Het orgel onderging in het najaar 2020 een reparatie aan de blaasbalg (ook door de firma Pels-D'Hondt).

Tot in 1949 moest de blaasbalg van het orgel manueel bediend worden. Het beeld onder de orgelpijpen is van de heilige Lodewijk IX, koning van Frankrijk, in ridderkledij (dateert uit ongeveer 1510).

Bespreking van het altaar

Het altaar werd niet geschonken aan Meensel. Het altaar zou in de oude Sint-Michielskerk (Tiensestraat, stadspoort) te Leuven hebben gestaan. Nadat deze wegens bouwval werd gesloopt, verhuisde het altaar naar Meensel, zoals veel meubilair uit deze kerk werd verdeeld over kerken in het Hageland. Sommige geschriften lieten zich misleiden door de sterfdatum van de vermelde L. de Pleine te gebruiken als de schenkingsdatum.

Hoofd-, portiealtaar, tegen fries cartouche met naam van H. Mattheüs, in centrale nis beeldjes van H. Franciscus van Assisi geflankeerd door 2 bisschoppen.

Tabernakel bekroond met kruis, tabernakeldeurtje in verguld metaal met in reliëf voorstelling Lam van Apocalypsis met kruis en wimpel.

Op altaartafel geschilderde voorstelling Hertzen onder kruis. Op predella inscriptie ter nagedachtenis van Ludovicus De Pleine (+1633 en begraven voor het altaar) met vermelding van het stichten van een dagelijkse H. Mis te zijner gedachtenis en de verdeling van zijn erfenis onder de armen van de parochies Sint-Michiel en Sint-Pieter te Leuven.

De rekeningboeken van de kerk van Meensel van eind 18de en begin 19 de eeuw laten zien dat men in de jaren 1780-1781 bezig was met de herinrichting van het interieur (nieuw altaar, communiebank en biechtstoel gekocht).

Aan roerend erfgoed kunnen we zilverwerk vermelden: twee kelken (18de en 19de eeuw), een zilveren zonnemonstrans (17de), twee kandelaars (19de), kerkkandelaars (19de), relikwieën en een reliekenhouder. Ook zijn er diverse waardevolle beelden (Sint-Catharina van Alexandrië uit de eerste helft der 16de eeuw; Sint-Mattheüs uit ca 1500 in het origineel polychroom op eik; Sint-Donatus; terracotta Sint-Sebastiaan uit de 18de eeuw ...). De kleine klok dateert uit 1868.

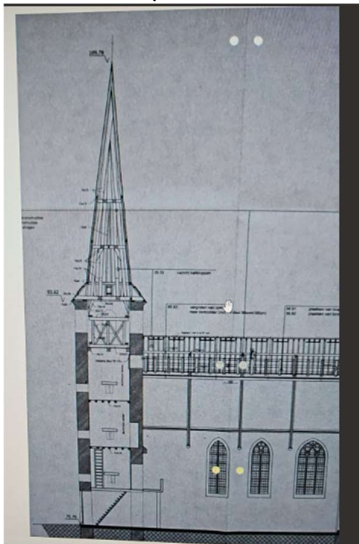
De kerk beschikt verder over heel wat roerend erfgoed (processievlaggen en -kleden; flambieën; processiebeelden; beeldjes uit 1933 voor de kerststal; oude handgeschreven registers (doop, overlijden, ...) en documenten). Er is daar ook het schilderij "de Kruisafneming" uit 1905. Zie ook de lijst van cultuurgooderen uit de bijlage bij het beheersplan.

b) *Gebouw en architecturale mogelijkheden*

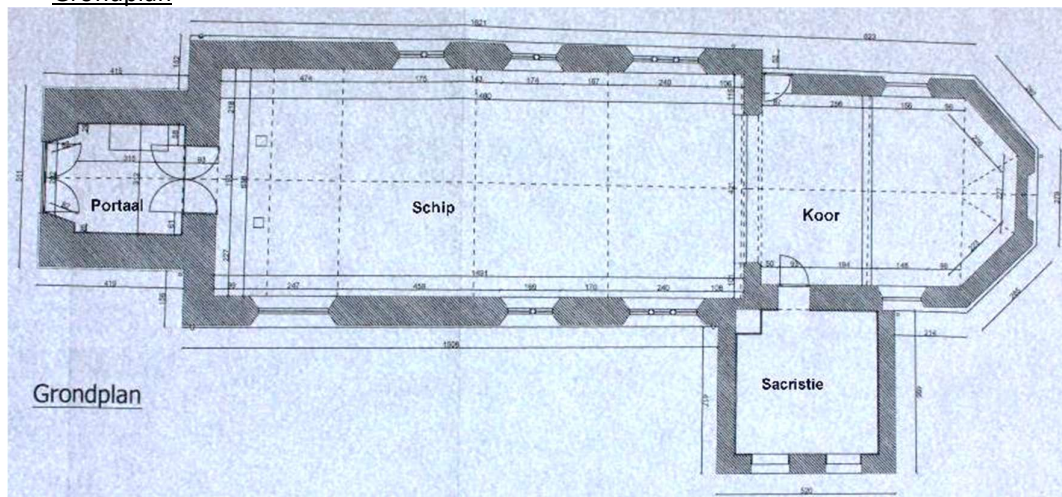
Als voormalige afhankelijkheid van respectievelijk de abdijen van Cornelimunster (Aken) en Heylissem kan de Sint-Mattheüskerk architectuurhistorisch worden getypeerd als een kleine, overwegend gotische bak- en natuurstenen plattelandskerk volledig opgetrokken uit bak- en zandsteen in de loop van drie eeuwen. Het gebouw omvat een westtoren, een eenvoudig schip en een driezijdig koor, geflankeerd door een moderne sacristie aan de zuidzijde. Classicistische toren uit einde 18de eeuw.

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: circa 235
- vrije hoogte: circa 34 meter
- aantal zitplaatsen: 150

Grondplan

Voorzieningen

Sanitair	Toilet en wastafel in de sacristie achter een kamerscherm
Verwarming	20 infraroodstralers en accumulatiekachel in de sacristie
Verlichting	Halogeenstralers en spots
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	De toegang tot de kerk is aangepast voor andersvaliden
Diefstal- en brandbeveiliging	Alarmcentrale (in het kader van Gsm-operatoren), niet in gebruik wegens frequente foutmeldingen
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Aanwezig

Foto: aangepaste toegang voor andersvaliden.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

In of rond de kerk werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van het ZEN-erfgoed en de kleinschalige aard van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe ook vrij beperkt. Zodra een nevenbestemming wordt voorzien die leidt tot een groter energieverbruik kan die piste wel worden overwogen.

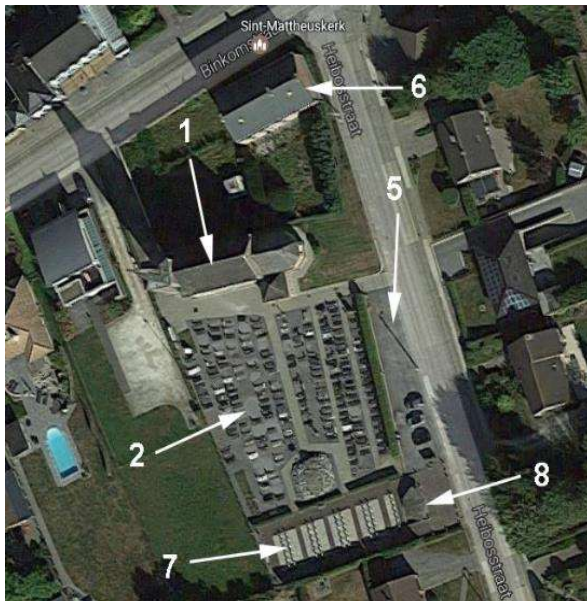
- Zonnepanelen (en batterijen)	/
- Regenwateropvang	/
- Dakisolatie	/
- Groendak	/

- Warmtepomp	/
- Warmtenet	/
- Windenergie	/
- Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

- Beschrijving toestand:
 - De toestand van het gebouw is volgens het laatste inspectierapport (2025) van Monumentenwacht redelijk. Insijpelend water langs de dakbedekking is een dringend aan te pakken probleem, de andere problemen die met prioriteit moeten worden aangepakt zijn hieronder opgelijst.
- Gebeurde restauraties
 - vernieuwing van de dorpel aan de grote toegangspoort (2016)
 - aanleg van een verharding rond het kerkgebouw (2016)
 - Kruisen op de toren en het koor zijn recent geschilderd
- Urgente problemen
 - herstellingen om insijpelend water tegen te gaan (dakbedekking en muurwerk in aansluiting met dakbedekking)
 - oplossen oorzaak vochtprobleem
 - herstellen van metalen goten
 - opvolging scheuren in muurwerk
 - lek aan verwarming laten herstellen
 - verbeter klimaat grafkelder
 - reparatie licht en dompelpomp in grafkelder
- Nog uit te voeren verbeteringen
 - restauratie van het orgel
 - de muurankers en standpijpen schilderen
 - opmaak asbestinventaris en nemen van gepaste maatregelen
 - herstel van vogelwerende netten
 - dichting stellinggaten in torenmuurwerk
 - herstel natuursteenmetselwerk
 - herstel oplegging draagbalk
 - herschilderen buitenschrijnwerk
 - controle veiligheid elektriciteitsinstallatie

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

1. Kerkgebouw
2. Kerkhof
3. Ontmoetingscentrum Meensel-Kiezegem (+/- 1 km)
4. Vroegere kleuterschool (+/- 300m)
5. Parking
6. Pastorie, waar Museum44 gevestigd is
7. Erekerkhof oorlogsslachtoffers
8. Kapel O.-L.-Vrouw van Smarten

De kerk is als deel van de landelijk woonkern van Meensel-Kiezegem samen met de pastorie een bepalend element in de dorpskern van het dorp. De kerk is dan ook deel van het dorpsgezicht (zie info boven over bescherming/erkenning en betrokken beheersplan). De kerk is gelegen in landelijk woongebied. De pastorie die aansluit bij de kerk is ingericht als Museum44. Aangezien beide onroerende goederen ruimtelijk deel uitmaken van dezelfde site is er dan ook een grote verwevenheid. De kerk maakt, samen met het oorlogskerkhof en de kapel O.L.V. van Smarten, deel uit van de herdenkingsite over de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Er is een ruime parking aansluitend aan het kerkhof wat de kerk vlot toegankelijk maakt met de auto. Er zijn slechts beperkte mogelijkheden op vlak van openbaar vervoer in de onmiddellijke omgeving van de kerk. Voor het fietsverkeer is de kerk goed gelegen, ze is tevens gesitueerd langs de toeristische Eddy Merckx-route.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt nu gebruikt voor:

- orgelconcerten met andere partners (o.a. muziekacademie Leuven)
- culturele activiteiten aansluitend op de beoogde herbestemming op korte termijn, door Museum44 in samenwerking met andere culturele partners binnen de gemeenten (vzw Ofsar Meensel-Kiezegem.be, N.C.P.G.R., vzw Meensel-Kiezegem '44, Ferm Meensel-Kiezegem, Kerkraad Sint-Donatus, Unizo Hageland, HBFV,...)
- activiteiten in het kader van de vredeseducatie in samenwerking met de gemeente
- tijdelijke tentoonstellingen. Zo werd naar aanleiding van Erfgoeddag 2025 in de kerk een tijdelijke tentoonstelling met miniatuurkermis georganiseerd door Museum44.

Tot aan de principiële goedkeuring van het vorige kerkenbeleidsplan werd de kerk ook nog gebruikt voor:

- erediensten volgens het pastorale schema van de parochie
- uitvaarten, dopen, huwelijken
- herdenkingserediensten voor de oorlogsslachtoffers
- vieringen in het kader van vredeseducatie, in samenwerking met de gemeente.

2.2. Parochiekerk Sint-Pieter in Meensel-Kiezegem

2.2.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Pieter

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Pieter* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42828> (geraadpleegd op 11 mei 2025).

Geografische ligging

- Kerkstraat 2A, 3391 Meensel-Kiezegem
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Pieter Kiezegem)

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Donatus. Volgens vermelding in gevelsteen aan de ingang werd de kerk in 1856 gebouwd door de toenmalige kerkfabriek.

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Pieter
Meest recente vaststelling sinds 8 oktober 2021.
- omvat voor het orgel de aanduiding als beschermd monument Parochiekerk Sint-Pieter: orgel sedert het Koninklijk Besluit van 12 oktober 1981 (administratieve correctie: 19-12-2014)

2.2.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De kroniekschrijver Gilles d'Orval vermeldt het dorp als een der uithoeken van het oude graafschap Brunengerunz (10e - 11e eeuw). Zo wordt Kiezegem vermeld in 1155. De oorsprong van de kerk van Kiezegem ligt waarschijnlijk bij het 'Hof van Kiezegem'. Van oudsher vormde Kiezegem een heerlijkheid, waarvan de zetel gevestigd was in het Hof van Kiezegem.

Dit hof vormde een geheel met de kerk, wat erop wijst dat de kerk van Kiezegem oorspronkelijk een "eigen kerk" geweest is. Van het vroegere Hof van Kiezegem, wordt o.a. in 1530 vermeld als "Hof van Kieseken".

De kerk heeft drie barokaltaren (1701 -1710): een hoofdaltaar en twee zijaltaren. Deze altaren zijn van hout gebeeldhouwd, gemarmerd en verguld.

Het rechtse zijaltaar heeft in de nis het 18de -eeuws eiken beeld van de Heilige Petrus, met zijn sleutel, de patroon van deze kerk. Het linkse zijaltaar heeft in een nis een 16de -eeuws eiken beeld van de heilige Antonius Abt, met bel en varken. De relikwie van Sint Anthonius is een van de mooiste voorwerpen uit de bezittingen van de Sint-Pieterskerk. De beide zijaltaren zijn geplaatst op de graven van twee pastoors: Paulus Van Eijken en Petrus Pel. De portiek van het hoofdaltaar is bekleed met een vroeg 18de -eeuws schilderij, afkomstig uit de Vlaamse school, naar een kopie van P.P. Rubens, 'De lanssteek'. Een 2de schilderij van dezelfde school is te zien achterin de kerk, en stelt Katharina van Alexandrië voor (17de eeuw). Beide schilderijen werden in 2024 – 2025 grondig gerestaureerd. Boven het altaar hangt het houten triomfkruis met beelden van Maria en Johannes. De gepolychromeerde houten beelden zijn van de 16de eeuw; het kruis is 19de -eeuws.

Het koor bevat links en rechts zeer mooie glasramen (1899).

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De Calvarie (boven het koor) dateert uit de 16de eeuw; er is ook een houten Sint-Apolloniabeeld dat dateert uit de laat-gotiek. De biechtstoel in eikenhout dateert uit 1850. De blauwsteen doopvont met geelkoperen deksel uit 1622. Er is een gewadenkast uit de 18de eeuw en een kruisweg in polychromie uit de 19de eeuw. Een zilveren kelk (Vander Noot) dateert uit 1626; een andere vergulde uit de periode 1831-1868; een zilveren ciborie "Kieseghem" uit 1839. Er is ook nog een zonnemonstrans in zilver uit de tweede helft der 18de eeuw. De kerk bezit ook nog een oude reliekhouder, heiligenreliëken en historische kazuïfels.

De stoelen van de kerk zijn zeer atypisch, in die zin dat dit stoelen afkomstig zijn uit een voormalige filmzaal.

De stoelen kregen in 2021 de erkenning als waardevol erfgoed door de provincie Vlaams-Brabant. Een gedeeltelijke restauratie wordt gepland.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Het oudste deel van de St- Pieterskerk is het veelhoekig koor. De eerste steen van dit eenvoudige gotische koor (baksteen en witte stenen lijsten en banden) moet rond 1600 gelegd zijn. Het overige deel van het gebouw, het neogotische schip, werd omstreeks 1856 herbouwd in baksteen met sierelementen in natuursteen, met drie beuken onder één zadeldak; dit tijdens het pastoraat van Guilielmus Simoons en het burgemeesterschap van Henricus Kenes. Een gevelsteen herinnert daaraan.

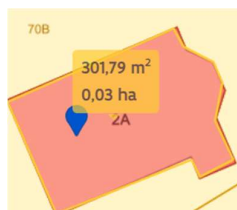
De 18de -eeuwse ingebouwde toren werd in augustus 1914 om strategische redenen door de genie van het Belgische leger verlaagd... gedynamiteerd; de windmolen iets verder op de berg werd om dezelfde redenen platgeschoten. De kerktoren werd in 1927 heropgebouwd met natuursteen, maar bleef verder achter met zijn stompe toren...

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

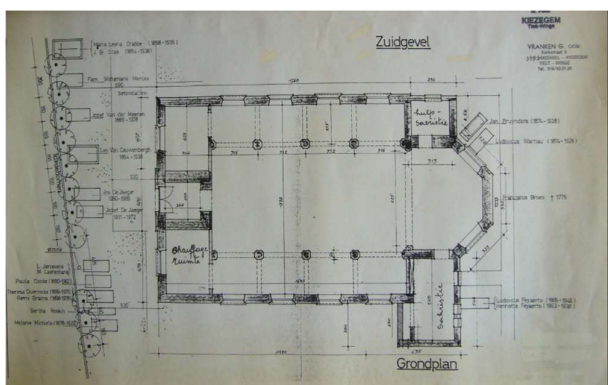
Oppervlakte

- oppervlakte in m²:: circa 300

- vrije hoogte: middenbeuk 10 meter, zijbeuk zes meter
- aantal zitplaatsen: 150 (middenbeuk)

Grondplan:

Opbouw

De kerk heeft drie beuken onder één zadeldak.

Bijruimtes: Naast het koor links en rechts een sacristie met toilet en watervoorziening.

Achteraan de inkomhal met links bergruimte en toegangstrap tot de toren, rechts de stookplaats. Via de torentrap is er toegang tot het orgel en balustrade met staanplaatsen voor de zangers.

Nog via de torentrap geeft de volgende verdieping toegang tot de zolderruimte boven de beuken (wel beloopbaar, niet bruikbaar) en tenslotte zijn er nog 2 verdiepingen hoger tot de klokken.

Opdeelbaarheid: Gezien het gebouw niet beschermd is als monument, is een eventuele compartimentering te onderzoeken indien gewenst.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet met watervoorziening
Verwarming	Verwarming op gas
Verlichting	Aanwezig (deels led, deels halogeen)
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig

Rolstoeltoegankelijkheid	De toegang tot de kerk is aangepast voor andersvaliden
Diefstal- en brandbeveiliging	Enkel bekabeling aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

- Beschrijving toestand
 - De algemene bouwfysische toestand is zeer goed.
- Gebeurde restauraties
 - Natuurleien dak vernieuwd in 2000 (behalve toren)
 - Nieuwe dakbedekking toren in 2021
 - Structurele versteviging en behandeling tegen houtworm van het torengedinte in 2021
 - Goed onderhouden bliksembeveiliging, uitgebreid en vernieuwd in 2024
 - Voegwerk toren vernieuwd en vochtbehandeling in 2013. Het ander voegwerk van muren is goed.
 - Vochtinfiltratie muren op grondniveau: oorzaak is lekkende riolering, maar hersteld aan de noordzijde. Voor de zuidzijde werden na onderzoek door een stabiliteitsingenieur de nodige stappen gezet voor een funderingsherstel in 2021.
 - Toegangsweg en kerkpad noordkant is vernieuwd met natuursteen dallen (2012);
 - Grondige binnenrestauratie in 2011 met hedendaagse technieken
 - Klokkenturing
 - Installatie voor gehoorgestoorden (ringleiding) en slechtzienden (lieddisplay)
 - Volledige schilderwerken
 - Volledig vernieuwde verwarming (2012)
 - Nieuwe gasinstallatie (2012)
- Nog uit te voeren verbeteringen:
 - aan de zuidzijde zal na herstel van de riolering, de toegangsweg en het kerkpad opnieuw aangelegd worden.
 - de restauratie van de cinemastoelelen is gepland voor een geraamd bedrag van 26.000 euro.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Sint-Pieterskerk is een typische landelijke parochiekerk in een kleine dorpskern, maar vooral midden een groene omgeving. De kerk is gesitueerd in landelijk woongebied.

Het kerkgebouw is gelegen vlakbij een halte van De Lijn op de verbinding Aarschot-Tienen, de verbindingen tijdens de week zijn er relatief beperkt (zeker vanuit Leuven en Diest, daar overstap nodig), op zondag is er momenteel geen verbinding.

Parkeren gebeurt via straatparkeren. Aan de kerk is geen grootschalige parking voorzien. Dit stelt voor gebeurtenissen als begrafenissen of herdenkingsmissen, alsook andere relatief kleinschalige activiteiten geen problemen in de praktijk.

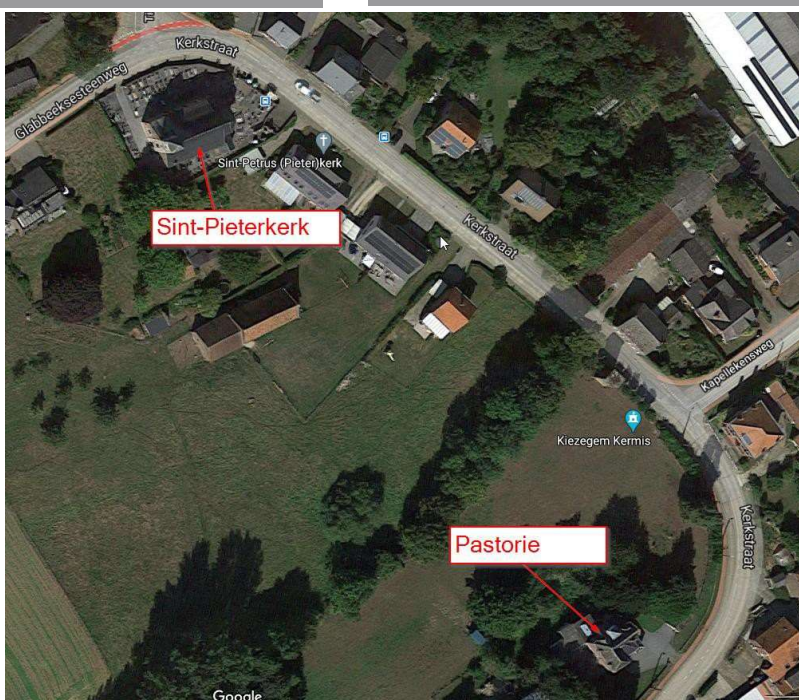
Het kerkhof ligt omsloten rond de kerk en is goed onderhouden. De pastorie is op 2 minuten wandelen. Tussen pastorie en kerk ligt het pastoriedomain en omvat de populaire evenementenweide gebruikt voor kermisfestiviteiten, jeugdbeweging, stratenloop...

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Meensel-Kiezegem heeft een rijke en breed gekende historiek met onder andere een bedroevend oorlogsverleden (serie van Maurice De Wilde met zijn doortastende interviews over de collaboratie in WOII). Maar ook bekendheid als geboortedorp van Eddy Merckx met zijn standbeeld in de schaduw van de Sint-Pieters kerk.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt gebruikt voor de eredienst (medegebruik), alsook voor andere culturele activiteiten (nevenbestemming in de tijd):

- erediensten volgens het pastorale schema van de parochie Tielt-Winge, veelal 1 eredienst per maand op zaterdag
- uitvaarten, dopen, huwelijken
- herdenkingserediensten voor de oorlogsslachtoffers.
- occasionele oecumenische vieringen
- wekelijkse viering door de christen protestantse gemeenschap
- culturele activiteiten aansluitend op de bestemming: kleinschalige concerten, tijdelijke tentoonstellingen
- filmvoorstellingen en voordrachten vanuit de gemeenschap

2.3. Parochiekerk Sint-Martinus in Tielt

2.3.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Martinus

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Martinus* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42813> (geraadpleegd op 11 mei 2025).)

Geografische ligging

- Optielt 3A, 3390 Tielt
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Martinus)

Eigenaar: Lokaal bestuur Tielt-Winge

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als beschermd monument Parochiekerk Sint-Martinus
Deze bescherming is geldig sinds 23-10-1981
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Martinus
De laatste vaststelling geldt sedert 8-10-2021
- is aangeduid als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek Parochiekerk Sint-Martinus met omgeving
Deze bescherming is geldig sinds 23-10-1981
- omvat de aanduiding als beschermd monument Parochiekerk Sint-Martinus: orgel
Deze bescherming is geldig sinds 19-12-2014

2.3.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

- In de 13de eeuw was er reeds een kerk aanwezig. De kerk werd voor het eerst vermeld in een akte van 29 januari 1273.
- Haar huidige uitzicht kreeg ze in de 16de eeuw. De dwarsbeuk en het koor vormen de oudste gedeelten van de kerk.
- In de 18de eeuw werd het interieur grondig aangepast en verkreeg men aldus het huidige uitzicht.
- De kerk heeft een hoofdaltaar (1766) en 2 zijaltaren, lambrisering in transept (19de eeuw), 2 biechtstoelen uit de 18de eeuw en stucwerk op de zoldering van het koor en de dwarsbeuk
- De houten beelden zijn in eik, gemaakt rond 1500.
- De kerk is een beschermd monument sinds 1981 en dit bij KB van 23 okt. 1981. De lage vierkante toren is grotendeels uit regelmatig gehouwen bruine zandsteen opgetrokken.
- De kerkomgeving is eveneens beschermd sinds 1981.
- Het Binignat-orgel is geplaatst in 1842 en beschermd als monument sinds 12 oktober 1981, het restauratiedossier is goedgekeurd op acht maart 2010, de werken eindigden in 2015.
- Alle ramen met godsdienstige motieven zijn in brandglas, ze dateren uit de periode 1910-1936.
- De oudste klok (275 kg) dateert uit 1843.
- Het gestoelte der kerkmeesters dateert uit 1764. De kerk bezit talrijke (zeer) oude panelen, een eiken sacristiekast (17de eeuw), talrijke houten (eiken) beelden en gepolychromeerde beelden uit de 16de, 17de en 18de eeuw. Verder is er een Calvarie-schilderij uit de 16de eeuw, een zilveren zonnemonstrans uit 1767, een miskelk in zilver uit 1751, een doopvont in geel koper uit de 18de eeuw, een koperen processiekruis uit 1850, koperen (verzilverde) kandelaars uit de 18de en 19de eeuw, een marmeren altaarsteen van de aalmoezenier van de Boerenkrijg (1796), een koperen processiekruis uit 1801-1850, een beeld in hout bepleisterd en gepolychromeerd van Onze-Lieve-Vrouw (17de eeuw) en van Sint-Martinus (ongeveer van 1750).

b) *Gebouw en architecturale mogelijkheden*

De kerk heeft vierkante toren en een korte beuk uit de 18de eeuw, een gotisch transept uit eind 16de eeuw en een door neogotische sacristieën geflankeerd koor van circa 1600, in kerkorgel uit de 17de eeuw.

- De kerk heeft een koor (8*5,5m), dwarsbeuk (16*5,5m.), schip (9*7,8m.) en toren. Het is een open ruimte zonder pilaren.
- Aan de buitenzijde van het koor zijn 2 sacristieën waarvan één in gebruik voor de verwarming en sanitair.

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: circa 322

- aantal zitplaatsen: max. 180

Opbouw

Bijruimtes: door sacristieën geflankeerd koor

Opdeelbaarheid: Gezien het gebouw beschermd is als monument en gegeven de kleine beuk, is de mogelijkheid tot compartimentering veeleer beperkt. Vermits het een beschermde kerk is kan het religieus meubilair (altaren, preekstoel, biechtstoelen) niet verwijderd worden.

Voorzieningen.

Sanitair	Toilet, toilet voor andersvaliden, wastafel en uitgietskaf
Verwarming	Warme lucht op aardgas (aangepast in 2024)
Verlichting	Volledig voorzien van led-verlichting
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig. De kerk bezit een goede akoestiek en is uitgerust met een degelijke akoestische installatie.
Beeldscherm(en)	Computers voor administratie en uitleen van boeken, verplaatsbare tablet
Rolstoeltoegankelijkheid	De toegang tot de kerk is aangepast voor andersvaliden, ook de toegang naar de toiletten is voorzien voor andersvaliden
Diefstal- en brandbeveiliging	Inbraak- en brandalarm aanwezig
Bliksembeveiliging	Heleblitz installatie (+ opvolging)
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

In of rond de kerk werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van het erfgoed en de kleinschalige aard van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe ook vrij beperkt. Zodra een bestemming wordt voorzien die leidt tot een groter energieverbruik kan die piste wel worden overwogen.

- Zonnepanelen (en batterijen)	/
- Regenwateropvang	/
- Dakisolatie	/

- Maakt deel uit van het Beheersplan Onroerend Erfgoed Parochiekerk Sint-Martinus met omgeving. De kerk is volgens het gewestplan opgenomen in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut.
- Rondom de kerk is een oud kerkhof gelegen
- Parking: Er is ruime parkeergelegenheid aan en in de buurt van de kerk .Er is een grote parking op enkele tientallen meters en er kan ook geparkeerd worden bij de beide ingangen.
- De bij deze kerk betrokken Pastorie (Huize Hageland) is als toeristische site vlot bereikbaar vanaf de kerk en dit te voet, met de fiets of met de auto.
- De afstand tot de bushalte is 300 meter met veelvuldig openbaar vervoer.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het kerkgebouw werd na de onttrekking aan de eredienst, herbestemd tot bibliotheek.

Daarnaast komen ook de volgende activiteiten aan bod in de kerk:

- lezingen met auteurs of sprekers rond bepaalde thema's, al dan niet gecombineerd met orgelconcerten
- voorleesmomenten voor de allerkleinsten
- actieve bezoeken in het kader van de plaatselijke opvanginitiatieven gaande van opvang voor baby's tot en met zesde leerjaar. Ook het middelbaar onderwijs dat aanwezig is in onze gemeente, bezoekt de bibliotheek.
- ontmoetingsplaats: Hiervoor is een gezellige leeshoek voorzien, wat trouwens ook voor de kleuters mooi ingericht is.

2.4. Parochiekerk Sint-Joris in Sint-Joris-Winge

2.4.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Joris

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Joris* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42830> (geraadpleegd op 11 mei 2025).

Geografische ligging

- Leuvensesteenweg 238A, 3390 Sint-Joris-Winge
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Joris)

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Donatus

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Joris
De laatste vaststelling geldt sinds 8-10-2021
- omvat de aanduiding als beschermd monument Parochiekerk Sint-Joris: orgel
Deze bescherming is geldig sinds 12-10-1981

2.4.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Kleine, slanke toren in classicistische stijl uit de tweede helft van de 18de eeuw. Blinde hoofdbeuk uit dezelfde periode; neoclassicistische zijbeuken. Koor op sokkel, verrijkt met zandstenen speklagen, in navolging van de laatgotische stijl, die in deze streek nabloeit tot begin 18de eeuw.

De wanden van het koor zijn bekleed met een houten mantel waarvan de randen met houtsnijwerk versierd zijn (18e eeuw). De deuren naar de sacristie en naar de bergruimte zijn in die houtbekleding ingewerkt. Hetzelfde geldt voor de koorbanken aan weerszijden. Het koor heeft (behalve zijn hedendaagse verlichting) een mooie neogotische kroonluchter uit de negentiende eeuw. Het oude hoofdaltaar staat in de ronding van het koor. Het tabernakel is een zeer mooi voorbeeld van art-déco. Het huidige altaar staat aan de vlakke zijde van het koor, enigszins hoger dan het schip van de kerk. Aan weerszijden van het oude hoofdaltaar is de muur doorbroken door twee zeer mooie en kleurrijke glasramen uit het begin van de 20e eeuw: links, St.-Joris bestrijdt de draak, rechts, St. Barbara (beiden zijn patroonheiligen van de parochie). De wapenschilden van de gevers zijn in de raamranden verwerkt. Aan de zuidkant is er een derde glasraam (O.-L.-Vrouw van Lourdes), helder, maar minder kleurrijk. De preekstoel (18e eeuw) is met houtsnijwerk versierd. Onder de 'kuip' staat een mooie drie dimensioneel in hout gebeeldhouwde adelaar, die de evangelist Johannes voorstelt. Aan beide

zijmuren staat een eikenhouten biechtstoel versierd met hetzelfde houtsnijwerk als de preekstoel (18e eeuw).

Kunstschaten: Behoudens met de mooie en kleurrijke barokelementen (kleine slingers van bloemen en vruchten boorden in verschillende zachte tinten, ...) die deel uitmaken van het gebouw zelf, is de kerk versierd en aangekleed met beelden en schilderijen. Verschillende beelden dateren van de negentiende eeuw en zijn gemaakt in hout en met plaaster bekleed, en vervolgens beschilderd (O.-L.-Vrouw, H. Hart, de Calvarie, ...). Er zijn echter ook houten heiligenbeelden uit de achttiende eeuw en een zeer groot houten beeld van St.-Joris die de draak bevecht, uit de 16e eeuw. De mooie Calvarie werd gerestaureerd in 2023, het beeld van Sint-Joris in de eerste helft van 2025.

De kerk telt acht waardevolle schilderijen. Sommige zijn op hout geschilderd, andere op doek of op doek dat op planken genageld is. Een van de op hout geschilderde schilderijen is tweezijdig beschilderd en bij de restauratie zó ingekaderd dat het gedraaid kan worden om beurtelings beide afbeeldingen te tonen. Alle schilderijen zijn recent gerestaureerd en in goede staat. Tot de kunstschaten moeten eigenlijk ook de reeds vermelde brandglasramen, het besloten hofje, het art-deco tabernakel, de oude koperen doopvont en het houtsnijwerk gerekend worden. Ook de grote en kleine kandelaars, verzilverd of in koper of brons (de grote paaskaars kandelaar), het processiekruis, de hardstenen wijwatervaten, en de verzilverde monstrans dienen bij de kunstschaten te worden vermeld.

Het orgel, dat beschermd is als monument, werd door Th. Smet en H. Vermeersch uit Duffel gebouwd in 1840. Het vorige orgel verhuisde bij die bouw naar Meensel-Kiezegem.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Kerkgebouw op basilicaal grondplan, met een ingebouwde classicistische toren. Het gebouw is opgetrokken in baksteen en ijzerzandsteen met stucranden en randen van witte zandsteen; georiënteerd naar het oosten (koor en altaar); met een spitse toren met uurwerk, aangebouwd aan de westgevel; dakbedekking: natuurleien. Het gebouw omvat:

- veelzijdig koor: laatgotisch (vermoedelijk daterend van de 16e eeuw, overblijfsel van de middeleeuwse kerk);
- een middenbeuk met aangebouwde toren (helft van de 18e eeuw),
- zijbeuken (neoclassicistische stijl, begin 20e eeuw).

De kerk is in de lengte gebouwd: een rechthoekig blok van 23m op 15m, met een half rond koor aangebouwd aan de oostelijke zijgevel.

Alles in goede staat. De dakbedekking is vernieuwd. Er zijn geen ingrijpende veranderingen of werken gepland. Het gebouw is een mooi voorbeeld van Hagelandse gotiek en barok. Het orgel is een geklasseerd monument, maar behoeft renovatie. Recent werd ook onderhoud aan

buitenschilderwerken en een behandeling tegen insijpelend vocht uitgevoerd. Door vochtschade is pleisterwerk aan 1 muur beschadigd, de renovatie daarvan moet in het volgend MJP opgenomen worden. Monumentenwacht adviseert de installatie van galmborden om vochtschade van torenvloer te vermijden en adviseert tevens om de natuursteen rond inkomportaal op te knappen. Ook dit wordt voorzien in nieuw MJP .

Het kerkgebouw ligt midden in een grasveld. Bij uitbreiding moet rekening worden gehouden met de nog bestaande grafkelder, aan de achterzijde van de kerk. Aan de voorzijde van de kerk is een parking (grenzend aan de Leuvensesteenweg) , een oorlogsmonument en een klein gras-en bloemenveld .

Oppervlakte

- Oppervlakte (m²): circa 640

- Aantal zitplaatsen: 359 zitplaatsen, ze zijn verdeeld over de zijbeuken en de middenbeuk die door een breed gangpad doorsneden wordt.

Opbouw

Achter de laatste twee zuilen staat telkens een uit blauwe hardsteen gekapte lage zuil met een waterbekken. De hoofdingang (dubbele deur), met portaal, ligt aan het einde van de middenbeuk. Van binnen bestaat de kerk dus uit een grote rechthoek (het schip) aansluitend over heel zijn korte zijde aan de halve cirkel van het oude koor. Deuren links en rechts op het koor geven toegang tot de bergruimte en de verwarmingskamer (links), en tot de sacristie (rechts). Vanuit de verwarmingsruimte vertrekt een trap naar de kleine zolder erboven, die gebruikt wordt om allerlei niet onmiddellijk noodzakelijke voorwerpen op te bergen (oude gewaden, enz.). Een luik in de zoldering van de sacristie geeft toegang tot een tweede kleine zolder die voor het ogenblik niet gebruikt wordt.

Bijruimtes: een kleine aanbouw aan weerszijden: aan de zuidkant, de sacristie, aan de noordkant een bergplaats en de verwarmingskamer (met toilet). De vensters zijn voorzien van veiligheidsglas. De kleine vensters van de aangebouwde delen van het koor zijn bovendien beschermd door stevige tralies.

Links van de hoofdingang is een kleine kapel, open aan de voorkant maar met een smeedijzeren deurtje, oorspronkelijk de doopkapel, met een klein stenen altaar waarop een merkwaardig reliekschrijn staat: een besloten hofken uit de 16e eeuw (gerestaureerd door het KIK). Die kapel wordt gebruikt om bij begrafenissen de kist te laten rusten tijdens de begroeting. Links daarvan is de kleine ingang, met tochtsluis. Rechts van de hoofdingang is de toegang naar de trap die naar het orgel, de klokkentoren en de grote zolder leidt. De zolder is toegankelijk, verlicht en geïsoleerd. Rechts van de hoofdingang is nog een tweede kleine ingang, met tochtsluis. Alle ingangen zijn zonder trappen en perfect toegankelijk voor rolstoelen en andersvaliden. Op het doksaal boven de grote ingang, staat het orgel, gebouwd door Th. Smet van Duffel, in het begin van de 19e eeuw (geklasseerd monument). Het is nog volledig, maar is voor het ogenblik onbespeelbaar.

Achteraan in de kerk is een zithoek geïnstalleerd voor o.a. catechese en plant de pastorale ploeg (samen met kerkfabriek) de installatie van een mini-kitchenette tijdens volgend MJP. Dit, om na de vieringen het onthaal te kunnen verbeteren en activiteiten te kunnen organiseren. Dit zal toelaten om ook de kerk meer en breder te valoriseren naar andere actoren. '

Opdeelbaarheid: Alle deuren hebben veiligheidsslots en tot de deuren met de sleutel (veiligheidssleutel) geopend worden. Het is enkel mogelijk de kerk te betreden langs de sacristie: de andere deuren kunnen alleen van binnenuit worden geopend. De grote ingangspoort heeft bovendien nog de 'beveiliging' van de 18e eeuw: een stevige ijzeren schuifstaaf en een slot dat met een enorme oude sleutel bediend wordt! De huidige betredingsmogelijkheden van de kerk vormen dus een rem op de mogelijkheden tot opdeelbaarheid via meerdere toegangen.

Voorzieningen

Sanitair	Toilet en wastafel in de sacristie achter een kamerscherm
Verwarming	20 infraroodstralers en accumulatiekachel in de sacristie
Verlichting	Halogeenstralers en spots. De oude lampen werden in 2024 vervangen door zuinigere en aan de verschillende delen van de kerk aangepaste Led-verlichting. Voor de vijf grote vensters met licht getinte glas-in-lood ruitjes is de verlichting regelbaar
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig maar wel gepland
Audiosysteem	Aanwezig. In 2020 werd in de kerk een multimedia -installatie aangebracht. Dit maakt het mogelijk tijdens vieringen projecties te doen van dia's (teksten, foto's,...) en de mogelijkheid werd voorzien om de vieringen te streamen.'
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	De toegang tot de kerk is aangepast voor andersvaliden
Diefstal- en brandbeveiliging	Alle ramen - ook de glasramen van het koor en de vensters van de sacristie - zijn aan de buitenkant over hun hele oppervlakte beschermd tegen vandalisme en inbraak, met een voorzetraam in breukvast helder glas.
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

In of rond de kerk werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van het erfgoed en de aard van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe verder te onderzoeken. Zodra een valorisatie wordt voorzien die leidt tot een groter energieverbruik kan die piste wel worden overwogen.

- Zonnepanelen (en batterijen)	/
---------------------------------------	---

weekend. Er is een beperkt parkeerterrein naast de kerk en een groot parkeerterrein langs de Tiensesteenweg op +/- 300 m. afstand. Met de auto is Sint-Joris-Winge gelegen op vier of vijf minuten van Houwaart en Meensel-Kiezegem. Om Tielt te bereiken zijn 8 à 10 minuten nodig. De kerk is ook kortgelegen aan het "Gouden Kruispunt". Een school, de Vrije Gemengde Basisschool St.-Joris (lagere school en kleuterschool), ligt op ongeveer 200m afstand van de kerk. De school houdt contact met de parochie. Op ongeveer 800m. van de kerk staat het woon- en zorgcentrum 'Dommelhof'. De parochie St.-Joris zorgt voor een H. Mis in het Dommelhof voor de bewoners die zich niet meer kunnen verplaatsen, tenminste eenmaal per maand, en bij de grote kerkelijke feesten. Het kerkhof, de gemeentelijke begraafplaats, ligt op ongeveer twee kilometer van de kerk.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.

De kerk wordt veelvuldig gebruikt voor:

- erediensten volgens het pastorale schema van de parochie, de kerk heeft invulling als zondagskerk wat betekent een zondagsviering om de veertien dagen
- uitvaarten, dopen, huwelijken

Elk trimester begint met een 'schoolmis' in de kerk en het schooljaar wordt eveneens met een mis afgesloten. De leerkrachten werken samen met de catechisten voor de voorbereiding van eerste communie en vormsel.

2.5. Parochiekerk Sint-Denijs in Houwaart

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Denijs

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Denijs* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42819> (geraadpleegd op 10 mei 2025).

Geografische ligging

- Haldertstraat 25A, 3390 Houwaart
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Denijs)

Eigenaar: lokaal bestuur Tielt-Winge

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Denijs
Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009
- omvat de aanduiding als beschermd monument Parochiekerk Sint-Denijs: orgel
Deze bescherming is geldig sinds 19-12-2014
- Kunstwerken met een bijzondere artistieke en cultuurhistorische waarde, namelijk de Heilige Drievuldigheid van Pieter Verhaegen en de O.-L.-Vrouw met de druiventros

2.5.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De Sint-Denijskerk in Houwaart (Tielt-Winge) werd voor het eerst vermeld in de 12de eeuw. De laat-Romaanse toren (ca. 1300) is het oudste deel van het huidige gebouw. In de toren werd bij de verbouwing van de kerk een nieuwe toegangsdeur in Renaissancestijl aangebracht (1768). De oude toegangsdeur is nog gedeeltelijk te zien. In een nis boven de deur staat het beeld van Sint-Denijs, de eerste bisschop van Parijs. Volgens de legende wandelde hij na zijn onthoofding met zijn hoofd in zijn handen tot op de plaats waar hij begraven wilde worden: St. Denis ten noorden van Parijs. In de toren hangt een van de oudste klokken van het Hageland (1657). Het gerestaureerde interieur (zie hieronder) van de kerk, met een aantal merkwaardige beelden uit de 16de en 17de eeuw, is de moeite waard. Op het oude kerkhof verwijzen een aantal graven naar de gebeurtenissen van de Tweede Wereldoorlog. Het orgel in de Sint-Denijskerk is bij K.B. van 12 oktober 1981 beschermd.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Midden 19de eeuw heeft Pieter Adam Van Dinter het orgel omgebouwd. Hij behield de windlade en een aantal stemmen uit het vorige orgel, een vroeg 18de -eeuwse dat in het begin der 19de eeuw werd gereviseerd door P. Ch. Van Petegem.

Op het Kerkhof zijn enkele monumentale graven van adellijke families bewaard, alsook tegen de kerkmuur de graven van vroegere pastoors (onder andere pastoor Verborgstadt, aalmoezenier tijdens de Boerenkrijg en inspirator van bepaalde werken van Hendrik Conscience). Een open kapel in baksteen met Calvarie paalt aan de noordelijke kerkhofmuur.

Meubilair. In het koor, gotische calvarie (einde 15de eeuw) en folkloristische barokke beeldjes van Sint-Hubertus en Sint-Jacobus (17de eeuw); mooie barokkansel (16de eeuw); gotische doopvont (16de eeuw).

De rouwkaders van de baron de Troostembergh:

De vloer bestaat uit natuursteen. De treden van het altaar zijn in graniet.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Voorheen polychroom interieur, nu wit geschilderd, met behoud van twee op doek geschilderde tondo's boven de zijaltaren respectievelijk met H. Dominicus en H. Dionysius. Spitsvormige scheibogen op arduinen polygonale pijlers. Middenbeuk afgedekt door houten tongewelf. Zijbeuken overdekt door kruisribgewelven met sluitstenen versierd met de symbolen van de vier evangelisten. Transept en koren overwelfd met kruisribgewelven, ten noorden met sluitstenen met wapenschilden van Joos en Philippine Borluut uit eind 16de of begin 17de eeuw.

Tegen de westelijke gevel arduinen gedenksteen van restauratie en vergroting van de kerk in 1901-1902.

Inventaris waardevolle en andere relevante voorwerpen in de kerk

- gotische calvarie (einde 15de eeuw) in het koor
- folkloristische barokke beeldjes van Sint-Hubertus en Sint-Jacobus (17de eeuw) in het koor
- mooie barokkapel(16de) in het koor
- gotische doopvont (16de/17de eeuw) in het koor
- glasramen van J. Casier van 1903 in het koor, en van S. Blondeel van circa 1995 in het schip
- schilderij "Betwisting van het Heilig Sacrament" door A. Van Hulle (tweede kwart 17de eeuw) op het hoogaltaar
- grafzerken uit de 17de tot de 19de eeuw tegen binnenmuren van koor en zijkoren, en in de oostelijke gevel van koor en de noordelijke transeptarm
- schilderij "Kruisafneming" toegeschreven aan A. Van den Heuvel, 17de eeuw
- Bisschop Sint-Denijs zijn hoofd in de handen dragende door Teniers de Jonge, op rechterzijaltaar
- merkwaardig miraculeus O.-L.-Vrouwbeeldje met kind (1566?, met 19de -eeuwse polychromie)
- neogotisch meubilair met onder meer houten koorbanken (1870)
- preekstoel met gepolychromeerde reliëfs (1849) geschonken door baron Pycke

- drie hergebruikte wapenstenen in de bovenmuren van de middenbeuk
- houten polychroom Sint-Rochusbeeld uit de 19de eeuw
- meubilair in neogotische stijl naar ontwerp van H. Vaerwyck en uitgevoerd door R. Rooms uit begin 20ste eeuw; hoofdaltaar met zandstenen retabel en zijaltaren met eikenhouten retabels, respectievelijk gedateerd in 1902 en 1903
- eiken koorgestoelte en kerkmeestersbank
- eiken communiebank herwerkt tot nieuw altaar
- twee eiken biechtstoelen
- twee staande arduinen wijwatervaten

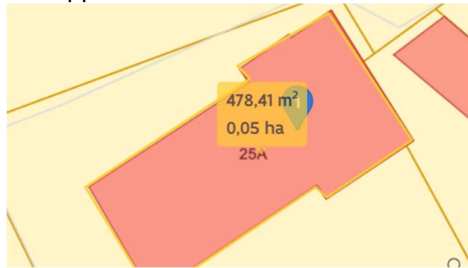
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Gebouw uit het einde van de classicistische periode, opgetrokken uit bak- en ijzerzandsteen (sokkel) met gebruik van arduin voor de vensteromlijstingen.

Vierkante, gedrongen gotische toren van houten constructie met leien, zonder overkluizing op de benedenverdieping (13de de of 14de eeuw); gotische arcade naar de beuk achter het orgel en blijkbaar dichtgemetseld oculus in de westmuur. Torenspits uit de 17de eeuw; classicistisch portaal op de latei gedagtekend 1768.

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: circa 480

- aantal zitplaatsen: circa 250 (uitbreidbaar)

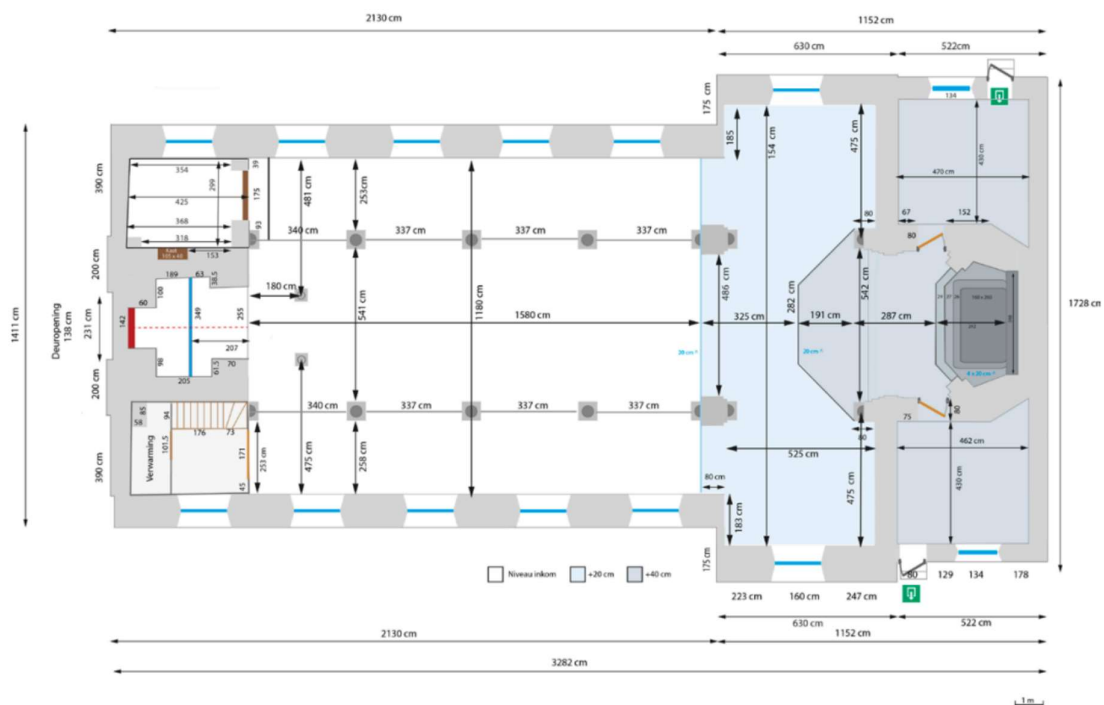
Opbouw

Het gebouw is éénbeukig met transept (hallenkerk) in gotische stijl.

De glazen inkomdeur van de kerk kan zo aangepast worden dat ze op slot kan zodat de kerk open kan blijven en ten alle tijden kan bezocht en gezien worden vanuit die glazen erker. In die zin zal de kerk een “open” kerk zijn.

Opdeelbaarheid: de rouwkapel heeft beperkte (gezien de geringe oppervlakte) mogelijkheden om opgesplitst te worden.

Grondplan

Voorzieningen

Sanitair	1 WC. Wastafel in sacristie.
Verwarming	Aanwezig (Remeha gas 210 eco)
Verlichting	Aanwezig (spotverlichting)
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig (Speakers, Radio)
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Zeer goed doordat men met de auto tot aan de ingang van de kerk kan rijden en zich daar is rolstoelvriendelijk, dit wil zeggen voldoende breed en zonder trappen.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusser aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig (systeem o.b.v. kooi van Farady met inox kabels verbonden met de grond)
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

In of rond de kerk werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van het erfgoed en de aard van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe verder te onderzoeken, vooral wat de plaatsing van zonnepanelen betreft. Zodra een bestemming wordt voorzien die leidt tot een groter energieverbruik kan die piste wel worden overwogen.

- Zonnepanelen (en batterijen)	/
- Regenwateropvang	/
- Dakisolatie	/
- Groendak	/
- Warmtepomp	/
- Warmtenet	/
- Windenergie	/
- Aquathermie	/

Biodiversiteit

Kleine kraamkolonie ingekorven vleermuizen in de torenspits.

Bouwfysische toestand

Beschrijving toestand: De kerk als geheel is goed. Dat blijkt uit onderstaande rubrieken:

- Stabiliteit: goed
- Muren: goed
- Dak, dakgoten en afvoerpijpen: goed
- Ramen: goed
- Schilderwerk binnen: goed
- Verwarmingsinstallatie: goed
- Elektrische installatie: goed
- Geluidsinstallatie: goed
- Klokkensysteem: geautomatiseerd.
- Bliksemafleiders

Nog door te voeren verbeteringen:

- Het geklasseerde orgel behoeft op termijn renovatie

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

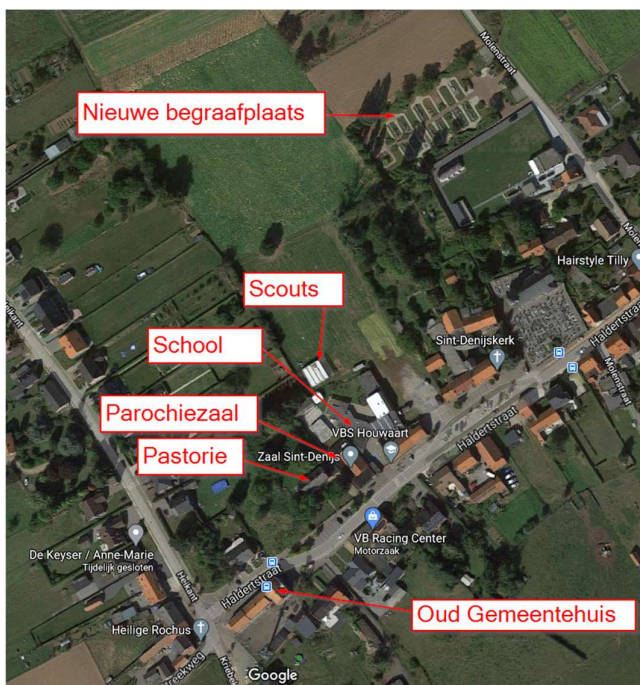
De kerk bevindt zich centraal in de dorpskern en is gelegen in landelijk woongebied. Rondom het kerkgebouw is het oude kerkhof gesitueerd. Op wandelafstand bevindt zich ook de nieuwe gemeentelijke begraafplaats. Op een afstand van 100 m is er de plaatselijke dorpschool en ook de mooie pastorie.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Een halte van De Lijn, bevindt zich recht tegenover de kerk; de bediening aan de halte is eerder beperkt doorheen de week, en is er geen bediening tijdens het weekend. De parking, met voldoende parkeergelegenheid is gelegen vlak voor de kerk.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt tijdelijk gebruikt voor de stockage van materialen uit gebouwen in verbouwing. Voor de kerk werd een erfpacht uitgeschreven die evenwel niet kon worden toegewezen omdat de basisvoorwaarden ertoe niet vervuld waren in het voorstel van de enige kandidaat. De procedure werd stopgezet bij collegebeslissing en nadien niet hernomen.

Tot aan de principiële goedkeuring van het vorige kerkenbeleidsplan werd de kerk vrij druk gebruikt voor: repetities zangkoor, catechese, eredienst parochiale verenigingen gekoppeld aan hun jaarlijks teerfeest, de vrije school vierde enkele malen per jaar met haar leerlingen in de kerk, gezinsvieringen, communies, uitvaarten, doopsels en huwelijken. In het verleden had men sterk de intentie een "gezinskerk" te zijn; de makkelijke toegang en rustige ligging blijven uitnodigen tot een functie van

oase van rust en gebed. De processie ging nog jaarlijks uit op zondag voor Sacramentsdag, in maart was er de ommeegang naar de Sint-Jozefskapel,

2.6. **Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw in Tielt**

2.6.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk O.L.V.

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42809> (geraadpleegd op 11 mei 2025).

Geografische ligging: Bergstraat 11A, 3390 Tielt-Winge Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: aartsbisdom Mechelen -Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: O.L.V. (Sint-Donatus)

Eigenaar: Kerkraad Sint-Donatus

Bescherming(en)

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009

2.6.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Hertog Jan I van Brabant bezocht in 1200 Tielt en kende aan het dorp, waarvan “de Berg” met de kerk het centrum was, het gemeentelijk statuut toe. Alsdan was Tielt nog een zeer moerassige en dicht beboste streek; alleen de omringende heuvels waren bewoond.

Op deze unieke plaats staat dus al meer dan duizend jaar een gebedshuis! Bij de restauratiewerken in 2002-2003 vond men de paalkuilen van de houten kerk of kapel die vermoedelijk zelf uit de negende eeuw dateert; weinig kerken hebben zulke bewezen ouderdom van hun locatie!

De oudst bekende akte van de O.L.V.-kerk dateert van 1217. Er staan gegevens in van de kerk voor de 13de eeuw; de akte betreft vooral een schenkingsrecht door de hertog.

Oudste gedeelten in de oostelijke muur van het transept (15de eeuw) en in de ijzerzandstenen muur van het koor (13de eeuw?). Lager, veelhoekig koor, in laatgotische stijl (16de eeuw) gebouwd van bak- en zandsteen op een sokkel van ijzerzandsteen; gewelf met houten bebording in Louis XV-stijl (midden 18de eeuw).

Meubilair:

In de dwarsarmen gepolychromeerde beelden, gerestaureerde barokke zijaltaren (ca 1700), renaissancistische preekstoelkuip (1688), barokdoopvont uit de 17de eeuw, tegen de zuidgevel verscheidene grafkruisen uit de tweede helft van de 18de eeuw; tegen het koor, kleinen stenen renaissance bas-reliëf (vermoedelijk 16de eeuw). Er zijn ook restanten van uit de tijd van de Vikingen. De kerk heeft een bijzondere waarde voor kerkelijk erfgoed in zuivere religieuze betekenis. Het was vanaf de 16de eeuw een bedevaartsoord (vrij druk bezocht tot einde 19de eeuw) met miraculeus Mariabeeld.

Naast dit Mariabeeld dat wellicht dagtekent uit de 16de eeuw, beschikt de kerk nog over vrij uitzonderlijke brandglasramen uit de periode 1910-1931.

De kerk herbergt verder weinig roerend erfgoed (een Sint-Sebastiaanbeeld; oude kazuifels en albes in de sacristie, oude banieren, ...).

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

De kerk ligt als een herkenningspunt en baken op een diestiaan (zandsteen)heuvel. De bouwheren van rond het jaar duizend (!!) van onze jaartelling drukten door deze bijzondere ligging letterlijk en figuurlijk hun gerichtheid op God in de hemel uit.

De kerk is in 2003 grondig gerestaureerd en heeft door haar grote open oppervlakte vooral mogelijkheden om grotere groepen te ontvangen. Daardoor heeft ze zeker ook mogelijkheden om occasioneel (of permanent) gevaloriseerd te worden (concert, lezing, tentoonstelling, ...).

De kerk zelf is toegankelijk als publieke ruimte maar de weg naar het kerkgebouw is voor andersvalide bezoekers moeilijker door de hellingsgraad naar de kerk.

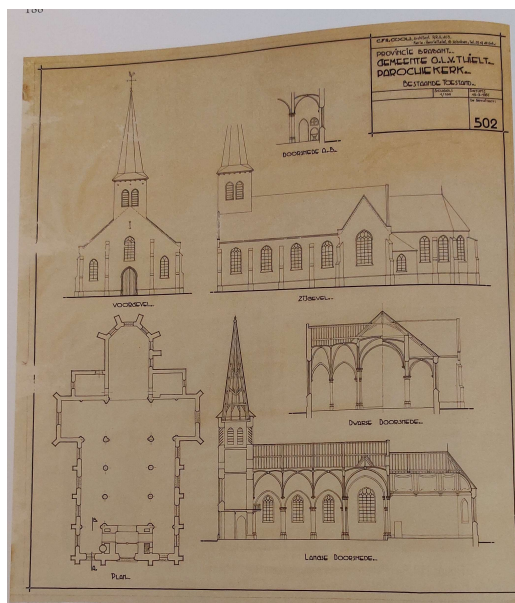
De kerk is omringd door een kerkhof, waarop behalve bijbegravingen, geen nieuwe begravingen meer gebeuren.

Wat betreft het beleven der liturgie in een locatie waar gelovigen zoekend samenkomen, biedt het gebouw met zijn sober interieur een plaats waar de moderne mens bij zijn momenten van bezinning en onthaasting een minimum aan afleiding ten deel valt.

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 475
- vrije hoogte: Voor de zijbeuken circa 10 meter, voor de dwarsbeuken circa 11 meter, voor het koor circa 14 meter en voor het schip circa 15 meter
- aantal zitplaatsen: 291 (291 stoelen staan continu opgesteld, uitbreidbaar met enkele tientallen stoelen uit bergplaats)

Grondplan:

Opbouw

De kerk bevindt zich op een Diestiaanheuvel van circa 55 meter boven de zeespiegel en heeft bovendien een vrij hoge torenspits, beuk, transept en sacristieën in neogotische stijl uit de 19de eeuw.

Opdeelbaarheid: Gezien het gebouw niet beschermd is als monument, is een eventuele compartimentering te onderzoeken indien gewenst. Het hoogkoor zou eventueel kunnen worden afgesplitst om eventueel kleinere liturgische ruimte te maken, maar verder onderzoek is nodig om de opportuniteit hiervan te beoordelen.

Voorzieningen

Sanitair	afgesloten ruimte voor WC en wasbak
Verwarming	vloerverwarming en van radiatoren, gezien het grote volume traag en moeilijk op comforttemperatuur te krijgen. In 2023 werd de gasketel vervangen.
Verlichting	Aanwezig: klassieke/traditionele verlichting, voldoende helderheid. De mooie glasramen stralen 's avonds ook via Led-verlichting
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig maar het plan is ook om in 2025 in een aparte aansluitende ruimte een keukentje te installeren
Audiosysteem	Aanwezig. Traditionele kerkinstallatie met vaste en draadloze micro's
Beeldscherm(en)	groot beeldscherm met aansturing via PC (powerpoint) en stream
Rolstoeltoegankelijkheid	Moeilijk (helling)
Diefstal- en brandbeveiliging	Aanwezig: (handbediend) brandblusser, geen diefstalbeveiliging
Bliksembeveiliging	Aanwezig: professionele buiten-en binnenbescherming
Gsm-operatoren	Aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

In of rond de kerk werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van het erfgoed en de aard van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe verder te onderzoeken. Zodra een valorisatie wordt voorzien die leidt tot een groter energieverbruik kan die piste wel worden overwogen.

- Zonnepanelen (en batterijen)	/
- Regenwateropvang	/
- Dakisolatie	/
- Groendak	/
- Warmtepomp	/
- Warmtenet	/
- Windenergie	/
- Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

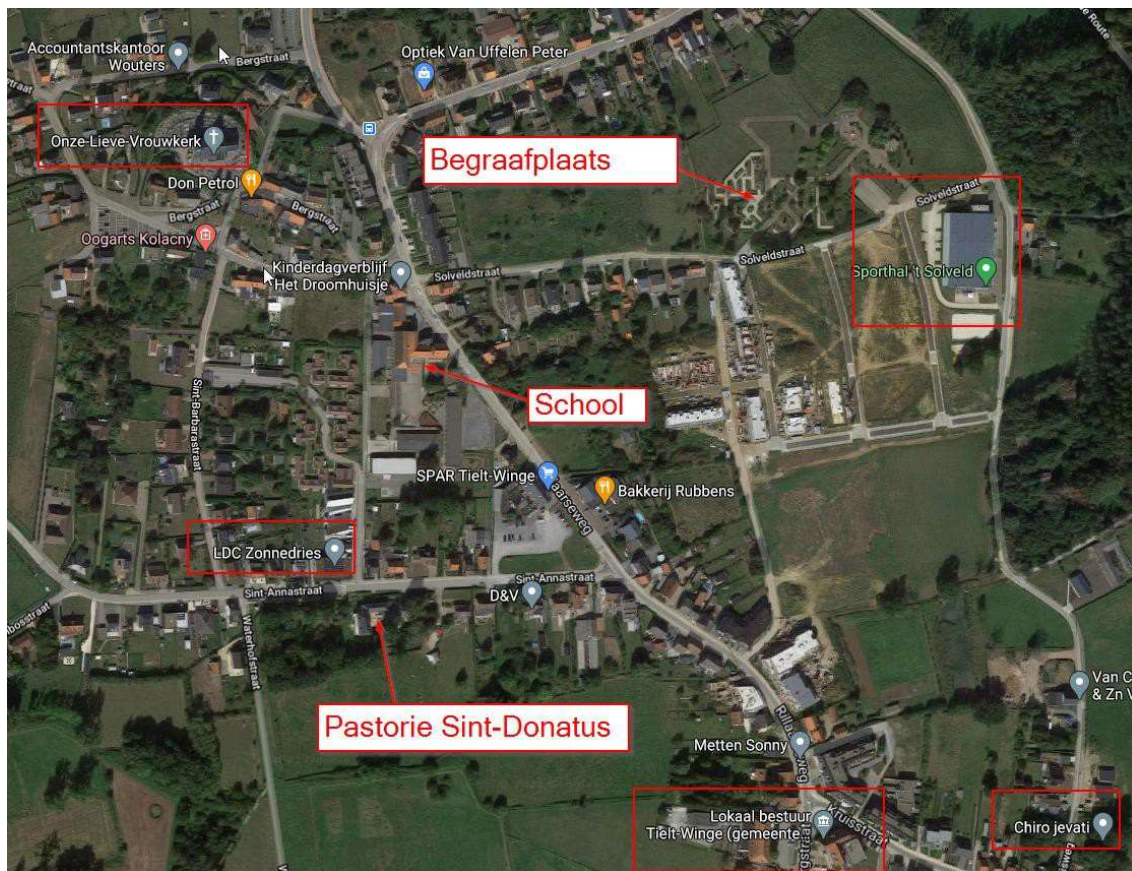
- Beschrijving toestand:
 - De kerk werd in 2003 gerestaureerd en heeft veel faciliteiten; ze verkeert in een zeer goede bouwfysische toestand. Stabiliteit, muren, dak, dakgoten, afvoerpijpen, ramen, schilderwerken binnen (pleisterwerk wordt regelmatig opgeknapt) en buiten, verwarmingsinstallatie (vloerverwarming), elektrische installatie, geluidsinstallatie en het geautomatiseerde klokkensysteem en bliksemafleiders zijn allemaal als uitstekend te benoemen. Het rapport van Monumentenwacht wordt terdege opgevolgd.
- Gebeurde restauraties
 - Zoals gesteld is de algemene restauratie slechts twee decennia geleden gebeurd
 - Begin 2021 werd dus ook een multimedia-installatie geïnstalleerd, zodat tijdens vieringen dia's geprojecteerd kunnen worden, en livestreaming voorzien kan worden. De verwarmingsinstallatie (gasketel) werd recent vernieuwd 2023-2024;
 - het slot op de glazen binnendeur in het portaal hersteld, wat maakt dat het portaal van kerk steeds toegankelijk kan zijn.
 - Recent uitgevoerde onderhoudswerken (onder andere herstel pleisterwerk en dakgoten)
- Nog uit te voeren verbeteringen:
 - Voor de nabije toekomst worden volgende werken gepland:
 - Zorgen voor ankerverbinding aan kopgevel-transept: 2.500 euro (2026)
 - Losgekomen lasnaden en bevestiging poot met boeiplank: 2.500 euro (2026)
 - Ladderhaken plaatsen: 6.000 euro (2028)
 - Dakgoten reinigen: jaarlijks voor ongeveer 800 euro
 - Reinigen torenzolderplateau en loopbruggen: 2.271 euro (2025, misschien begin 2026)
 - Bestrijding houtkever in koor, schip en sacristie: 1.003 euro (2025, misschien begin 2026)
 - Restauratie oudste glas-loodraam: 10.517 (2025)
 - Afwerken verflagen in doksaal: 2.500 euro (2026)
 - Herstel voegen, vervangen bak- en natuursteen: 6.000 euro (2027)
 - Houten buitenschrijnwerkerij herschilderen: 2.500 euro (2026)
 - Restauratie vaandels: 2.000 euro (2026)
 - Loopbrug aanbrengen op koor: 4.758 euro (2025, misschien begin 2026).
 - in portaal wordt in 2025 een schildering op de muur ter ere van Onze-Lieve-Vrouw aangebracht (procedure is lopende).

2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De ligging op de heuvel ('de berg') is landschapsbepalend binnen het oude gedeelte van de vroegere gemeente Tielt. Door haar ligging op een heuvel kan het voor andersvalide bezoekers moeilijker zijn. Maar de kerk is toch bereikbaar voor voetgangers, fietsers en auto's.

Een halte van De Lijn bevindt zich op ongeveer 300 meter afstand. Tijdens de week wordt deze elk uur bediend, op zaterdag elke 2 uur, en zondag niet. De halte op ongeveer 600 meter afstand wordt ook tijdens het weekend elk uur bediend.

De kerk ligt op 300 meter van de pastorie in de Sint-Annastraat. Deze werd tussen 2016 en begin 2021 gerestaureerd en werd aangeduid als de enige pastorie van de pastorale zone (parochie) van Sint-Donatus Tielt-Winge. Ook de grootste basisschool van Tielt-Winge (Hagekind) bevindt zich op loopafstand van de kerk die dan ook voor een aantal activiteiten (catechesevorming, jaarlijkse mis, ...) van de school wordt gebruikt.

Er is in de buurt van de kerk ruime parkeermogelijkheid op het aanliggende Berg-plein alwaar sinds de dertiger jaren van de 20ste eeuw het beeld van Christus-Koning prijkt.

De geografische inplanting vrij centraal in de fusiegemeente en dit in de deelgemeente die bijna de helft van het totaal aantal inwoners uitmaakt, is een bijzondere troef. Afgezien van de pastorie Sint-Donatus en onze grootste basisschool, is het ook zo dat op enkele honderden meters daar vandaan zich het in 1994 geopende grootste gemeentelijk kerkhof bevindt, alsook het gemeentehuis, de meeste diensten van het O.C.M.W., de bibliotheek, de zaal der Harmonie, de sporthal, de uitgebreide verkaveling voor sociale woningbouw, De O.L.V.-kerk ligt verder op tweehonderd meter van de Rillaarseweg, zijnde de drukst bereden gemeentelijke weg van Tielt-Winge.

2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt gebruikt voor

- erediensten volgens het pastorale schema van de parochie Tielt-Winge, de kerk heeft invulling als zondagskerk wat betekent een zondagsviering om de veertien dagen

- uitvaarten, doopsels, huwelijken
- herdenkingsrediensten voor de oorlogsslachtoffers.
- concerten met andere partners
- culturele activiteiten aansluitend op de bestemming
- tijdelijke tentoonstellingen

2.7. **Kapel Roeselberg**

2.7.1. Identificatie

Naam: Kapel van de Roeselberg

Geografische ligging: Stokskestraat, 3390 Houwaart (Tielt-Winge)

Provincie: Vlaams-Brabant Plaats in kerkelijke structuur •

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat: Tienen
- Parochie: Sint-Donatus (voorheen Sint-Denijs)

Eigenaar: Kerkraad Sint-Donatus

Bescherming(en) • geen

2.7.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

De Roeselberg in Houwaart (Tielt-Winge) kent een lange geschiedenis als bedevaartsoord. De kapel, toegewijd aan Onze-Lieve -Vrouw ter Stokskes, stond langs de weg die bedevaarders volgden naar Scherpenheuvel. Van de kleine bakstenen kapel werd in 1789 het schip vernieuwd. In 1961 werd de kapel voorzien van zijbeuken. Achter het driezijdig afgesloten koor bevindt zich een buitenkapel met de voorstelling van Christus in het graf. Het beeld komt oorspronkelijk uit het begijnhof van Aarschot. De kapel heeft een mooi LieveVrouw-beeldje uit de 16de eeuw. Ook zijn er verschillende ex voto's aanwezig. De kapel is omgeven door statige lindebomen en een kruisweg van Herman Cornelis (1965). De kapel is niet beschermd. De kapel is zeer populair bij huwelijken.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 145
- vrije hoogte: beperkt (kapel)
- aantal zitplaatsen: circa 60

Opbouw

De kapel heeft een middenbeuk voorzien van zijbeuken.

Opdeelbaarheid: Gezien het gebouw niet beschermd is als monument, is een eventuele compartimentering te onderzoeken indien gewenst. Verder onderzoek is nodig om de opportuniteit hiervan te beoordelen maar de beperkte omvang van de kapel lijkt weinig mogelijkheden op dat vlak te scheppen.

Voorzieningen

De kapel heeft buiten elektriciteit geen voorzieningen. De digitale meter is recent geïnstalleerd en installatie werd verzwaard.

Sanitair	Niet aanwezig
Verwarming	Niet aanwezig maar elektrische installatie werd wel verzwaard om een aantal elektrische verwarmingselementen te plaatsen voor winterweer.
Verlichting	Niet aanwezig
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Niet aanwezig
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Men kan met de auto tot aan de ingang van de kapel kan rijden en zich daar kan parkeren maar er is wel maar een beperkt aantal plaatsen. De ingang van de kapel is rolstoelvriendelijk, dit wil zeggen voldoende breed en zonder trappen.
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Niet aanwezig

Gsm-operatoren	Niet aanwezig
-----------------------	---------------

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

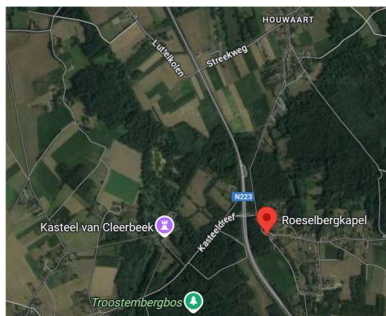
In of rond de kapel werden nog geen ingrepen voor hernieuwbare energie gedaan. Gelet op de ligging van de kapel in bosrijk gebied en de beperkte omvang van het gebouw zijn de mogelijkheden daartoe heel beperkt tot nihil.

- Zonnepanelen (en batterijen)	/
- Regenwateropvang	/
- Dakisolatie	/
- Groendak	/
- Warmtepomp	/
- Warmtenet	/
- Windenergie	/
- Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

- Beschrijving toestand: De kapel is globaal in goede staat.
 - Stabiliteit: goed
 - Muren: goed
 - Dak, dakgoten en afvoerpijpen: goed. Gelet op de bosrijke omgeving is de reiniging van de dakgoten tweemaal per jaar daarbij noodzakelijk.
 - Ramen: goed
 - Schilderwerk binnen: goed
 - Elektrische installatie: goed, installatie werd verzwaaard.
- Nog uit te voeren verbeteringen (te voorzien in nieuw MJ):
 - Oprissing buitenkapel met de liggende Christus
 - Klassieke onderhoudswerken via IGO

2.7.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Hoewel de kapel geen beschermd erfgoed uitmaakt, is het wel een referentiepunt voor de Roeselberg. De kapel is zowel gelegen aan de rand van het Troostemberghbos als het Walenbos. Ze ligt in volle natuur en geeft tijdens elk seizoen een meerwaarde aan deze idyllische plek. Ook heb je van aan de kapel een mooi zicht op het dal van Houwaart centrum in de verte.

2.7.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kapel wordt sporadisch gebruikt voor de eredienst:

- op 15 augustus: openluchtmis buiten aan de kapel met een processierondgang ter ere van O.-L.-Vrouw ter Stokskes),
- in september: geboortefeest van Maria (de eerste zondag na 8 september, in de volksmond Roeselbergkermis),
- bij huwelijken of doopsels.

De kapel leent zich ook goed tot het geven van kleinschalige tentoonstellingen (cf. de tekenacademie van de ART, met afdeling in de gemeente).

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie van parochiekerken in Tielt-Winge

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Meensel, Binkomstraat	Parochiekerk Sint-Mattheüs	Nevenbestemming met het oog op herbestemming op korte termijn (<5j) naar een historische site met museale activiteiten, en andere culturele of toeristische activiteiten
Kiezegem, Kerkstraat	Parochiekerk Sint-Pieter	Bestemd voor eredienst met medegebruik en nevenbestemming in de tijd (filmvoorstellingen, voordrachten,...)
Houwaart, Haldertstraat	Parochiekerk Sint-Denijs	Nevenbestemming met het oog op eventuele herbestemming op lange termijn (gemeenschapsfunctie, depotfunctie,...)
Tielt, Bergstraat	Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw	Bestemd voor eredienst met valorisatie
Tielt, Optielt	Parochiekerk Sint-Martinus	Reeds onttrokken aan de eredienst en herbestemd tot bibliotheek
Sint-Joris-Winge, Leuvensesteenweg	Parochiekerk Sint-Joris	Bestemd voor eredienst met valorisatie

Op 29 maart 2021 werd een Kerkenbeleidsplan goedgekeurd. In navolging daarvan werd al 1 kerk onttrokken aan de eredienst en herbestemd tot bibliotheek. Voor twee andere kerken was ook een onttrekking voorzien. De voorbije jaren werd er met de werkgroepen (per kerk) en de stuurgroep de uitrol voorbereid. De uitrol van die toekomstvisie bleek in de praktijk evenwel niet altijd haalbaar zodat bijsturing zich opdringt.

Zo waren er nadien nog belangrijke evoluties waarmee rekening moet worden gehouden. Zo bleek de uitgeschreven erfpacht voor de parochiekerk Sint-Denijs niet realiseerbaar waardoor de procedure werd stopgezet. Zowel de juridische contouren als het draagvlak leenden zich nog niet tot een onttrekking aan de eredienst.

Voor de Parochiekerk Sint-Mattheüs is de situatie anders. Ook daar was onttrekking voorzien en bleek die niet mogelijk binnen het vooropgestelde tijds kader.

Hoewel er een ruim maatschappelijke draagvlak is voor een cultuurhistorische nevenbestemming op de site is er meer tijd nodig om de stap tot herbestemming concreet vorm te geven. Het is immers belangrijk dat op het ogenblik van de herbestemming gekozen wordt voor een invulling die voldoende robuust en toekomstbestendig is.

De andere kerken zullen gebruikt worden voor de Rooms-Katholieke eredienst of aansluitende erkende christelijke denominaties. Een eventuele nevenbestemming (toerisme, cultuur, onderwijs, samenleving, geschiedenis, ...) of valorisatie moet verenigbaar zijn met het wezen van het kerkgebouw. Afbraak is natuurlijk geen optie, gezien onze kerken landschapsbepalend zijn en het gezicht van de verschillende dorpsgemeenschappen bepalen.

Er kan tot slot vermeld worden dat via notariële akte van begin 2022, verleden bij notaris Lerut, de eigendomstitels van de verschillende kerken, pastorieën en kapellen uitgeklaard werden tussen kerkfabriek en gemeentebestuur.

Verhaallijn per gebouw

De beschermde Sint-Martinuskerk werd reeds onttrokken door het Aartsbisdom aan de eredienst en kreeg van de gemeente een bestemming als gemeentelijke bibliotheek die per 22 maart 2025 haar deuren opende.

De Sint-Denijskerk werd na de principiële goedkeuring van het kerkenbeleidsplan enkel als tijdelijke opslag gebruikt. Dit niettegenstaande ze ervoor nog veelvuldig gebruikt werd voor erediensten en andere religieuze vieringen (gezinsvieringen, herdenkingen, uitvaarten,...). Er werd, na overleg in de werkgroep en stuurgroep, een procedure door de gemeente opgestart om deze kerk via een zakelijk recht door een derde partner te laten uitbaten voor culturele doeleinden; ook zou er wat plaats resterend voor een soort (religieuze) locatie van stilte met wat depotfunctie. In 2024 werd deze piste stopgezet door het College van Burgemeester en Schepenen omdat de basisvoorwaarden niet vervuld waren bij de enige inschrijver.

Omdat er nog steeds een belangwekkende gelovige gemeenschap in Houwaart actief is, wordt voorgesteld om voor het Sint-Denijsgebouw te opteren voor een nevenbestemming in de tijd. In de praktijk bleek nadien immers dat gelovigen uit Houwaart niet zomaar de overstap kunnen of wensen te doen naar de kapel van de Roeselberg (die wegens haar ligging op een heuvel met weinig parkeerplaatsen minder geschikt is voor vieringen met veel senioren en mindervaliden). De nevenbestemming in de tijd laat na beraad en overleg daartoe de mogelijkheid de kerk alsnog occasioneel te gebruiken voor gebedsdiensten (bv. gezinsvieringen) of andere vieringen (schoolmissen, herdenkingsvieringen, doopsels, huwelijken, begrafenissen,..) zonder dat ze wordt

opgenomen in het schema van zondagsvieringen. Tevens blijven ook de ideeën die destijds naar voor kwamen uit de werkgroep van de kerk als gemeenschapscentrum, gekoppeld aan een beperkte depotfunctie achter het altaar voor kerkelijke relictien, en plaats voor (tijdelijke) tentoonstellingen in de kiem aanwezig. Om die pistes grondig te verkennen is evenwel meer tijd nodig, ook om het draagvlak van de gekozen pistes te garanderen.

Voor de Sint-Mattheüskerk zal samen met Museum '44 en andere partners (uit de toeristische en geschiedkundige sector) de piste van herbestemming op korte termijn naar cultuurhistorische site onderzocht worden. Heden huist Museum '44 vzw in de pastorie die door de kerkfabriek aan de gemeente in erfpacht werd gegeven. Door de ligging op de site kan door die werkwijze het kerkgebouw met het Museum '44 verbonden worden als vredeskerk waarin activiteiten rond vrede, cultuur, verzoening en samenleven kunnen doorgaan. De toekomst van de kerk ligt dus in het uitbouwen van een memoriale site die in nauw verband staat met de andere toeristische troeven van de gemeente (natuurwandelingen, fietstoerisme,...). Om de financiële stabiliteit van de site op lange termijn te vrijwaren, moeten daarom met andere partners samenwerkingen worden opgezet. Bovendien zal de kerk zeker openstaan voor culturele activiteiten in de meest diverse zin en biedt het gerestaureerde orgel ook de nodige faciliteiten.

Wat de O.-L.-V.-kerk en de Sint-Joriskerk betreft, blijft de toekomstvisie dienstbaar zijn voor de eredienst alsook tevens meer open te staan voor valorisatie door aanvullende activiteiten met lezingen, concerten, tentoonstellingen en andere activiteiten die gemeenschapsverbindend zijn. Beide kerken fungeren momenteel als zondagskerk en zijn voldoende ruim voor toegang aan enkele honderden mensen. Ze zijn bouwfysisch in goede staat. De huidige situatie is dat op een gewone zondag eucharistie vieren met 50 tot 100 gelovigen; bij speciale vieringen kan dat een veelvoud zijn. Dit gebeurt afwisselend in de OLV-kerk en in de Sint-Joriskerk. Er zijn ook regelmatig vieringen in het Woonzorgcentrum Dommelhof, in de Sint-Pieterskerk (meestal op zaterdag) en sporadisch in Kapel van de Roeselberg.

De OLV-kerk is nog maar twee decennia geleden grondig gerestaureerd. De pastorale werkgroep werkt actueel rond deze twee zondagskerken (elke zondag een viering) en wil dit de volgende jaren ook zo houden. Immers, het blijft een moeilijk gegeven om gelovigen van de ene deelgemeente-kerk naar de andere deelgemeente te bewegen. Dat blijkt in alle deelgemeenten het geval.

Bij de Sint-Pieterskerk, een dorpskerkje 'pur sang' en perfect geschikt voor kleine vieringen, wordt geopteerd voor een nevenbestemming in de tijd. Naast filmvoorstellingen (zie cinemastoeltjes) en voordrachten vanuit de gemeenschap, geschieden er nu ook oecumenische vieringen. Er vindt ook wekelijks een viering van de Syrisch-protestantse gemeenschap plaats.

De eeuwenoude kapel van de Roeselberg wordt slechts beperkt gebruikt voor de traditionele eredienst maar wordt ook voor huwelijken en doopsels gebruikt. Het is ook een plaats van volksdevotie en van rust waar erg veel toeristen/pelgrims passeren (in geen kerk of kapel in de gemeente moet de kaarsenvoorraad zo frequent aangevuld worden!), ook om reden van de mooie ligging met prachtig vergezicht. De kapel is in de zomer ook dagelijks geopend (in de winter elk weekend) en wordt qua valorisatie ook voor tentoonstellingen gebruikt. De gemeente ondersteunt de site door uitgevoerde infrastructurele werken aan de kapelomgeving.

Door een vorm van geografische spreiding te behouden, zorgen we ervoor dat elke inwoner op relatief korte afstand een kerkgebouw kan vinden. Dit lijkt ons voor de volgende zes jaar de meest aangewezen benadering.

Wel is het zo dat op de lange termijn best zal gewerkt worden met 1 zondagsgemeenschap, dus één kerk waar elke zondag gevierd wordt. Het is nu absoluut voor de pastoraal verantwoordelijken onmogelijk om na overleg met de geloofsgemeenschappen voor deze of gene te kiezen.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Om het draagvlak van toekomstige invullingen te garanderen, gaan de burgerlijke en kerkelijke actoren in Tielt-Winge het engagement aan om een participatie- en consultatieproces op te zetten met de betrokken stakeholders (inwoners, verenigingen,...).

De huidige stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het kerkbestuur, de pastorale verantwoordelijke, de voorzitters van de werkgroepen, en vertegenwoordigers van de gemeente Tielt-Winge, engageert zich om twee werkgroepen op te richten die zich wijden aan de concrete invulling van de parochiekerken te Houwaart en Meensel-Kiezegem in het kader van de uitrol van dit kerkenbeleidsplan.

De nieuwe werkgroepen moeten de concrete uitvoering van de nevenbestemming verder opvolgen en stimuleren en moeten tevens het draagvlak monitoren van voorgedragen pistes. De werkgroepen bestaan minimaal uit vertegenwoordigers van het kerkbestuur, de pastorale zone en de gemeente Tielt-Winge.

De werkgroep Parochiekerk Sint-Denijs neemt hiertoe minstens de volgende acties:

- stimuleren van initiatieven, suggesties en activiteiten van passend gebruik in samenwerking met lokale gemeenschap waarbij de gemeenschapsfunctie van de kerk centraal staat
- praktische en organisatorische afspraken maken en samenzitten met de gemeentelijke diensten waarbij gekeken wordt wie welke rol en taak kan opnemen binnen hun capaciteiten
- uitwerken van duidelijke afspraken (gebruiksovereenkomst, huishoudelijk reglement) omtrent wat wel en niet kan doorgaan in de kerk
- via een publieke bevraging het draagvlak voor voorgestelde pistes nagaan.

De werkgroep Parochiekerk Sint-Mattheüs neemt hiertoe minstens de volgende acties:

- praktische en organisatorische afspraken maken en samenzitten met de gemeentelijke diensten waarbij gekeken wordt wie welke rol en taak kan opnemen binnen hun capaciteiten
- Uitwerken van duidelijke afspraken (gebruiksovereenkomst, huishoudelijk reglement) omtrent wat wel en niet kan doorgaan in de kerk in samenwerking met Museum44 en andere historische en betrokken actoren
- opzetten van projecten in samenwerking met binnen- en buitenlandse actoren om de uitbouw van de historische site met museale activiteiten, en andere culturele of toeristische activiteiten uit te bouwen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het kerkbestuur, de vertegenwoordiging van het bisdom en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad.

Volgens het Eredienstendecreet moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.

Dit aangepast Kerkenbeleidsplan houdt een lokaal gedragen lange termijnvisie voor alle parochiekerken op het grondgebied van de gemeente in.